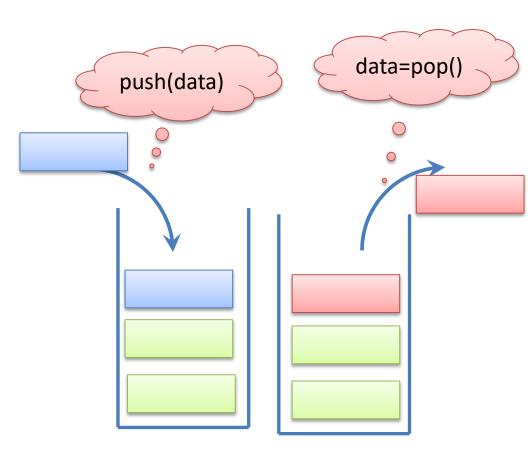
Yığıt Soyut Veri Tipi (Stack ADT) Yığıt Veri Yapısı

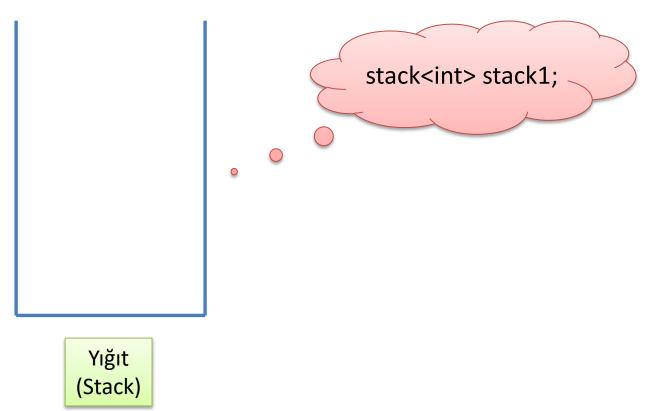
Yığıt

- Yığıt, elemanları sadece bir uçtan eklenip çıkarılabilen liste benzeri bir yapıdır.
- Son giren ilk çıkar mantığına göre çalışır.
- Last In First Out (LIFO)
- Yığıta eklenen son elemanın konumu en üsttedir.
- Yığıttan bir eleman çıkarılacağı zaman en üstteki eleman çıkartılır

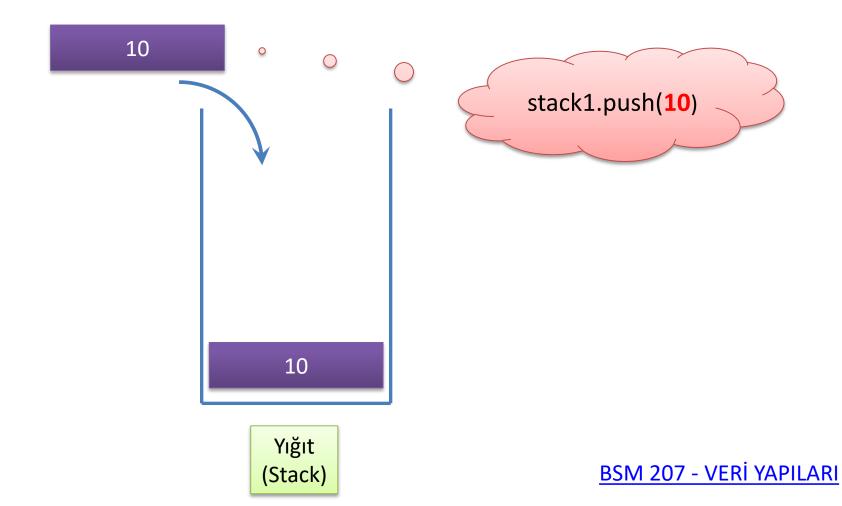
- Stack ADT temel işlemleri:
- yığıtın üstüne veri gönderme
- yığıtın üstünden veri silme
- yığıtın üstünden veri okuma
- Lyığıtı boşaltma
- void push(data)
- void pop()
- eleman top() veya peek()
- void clear()

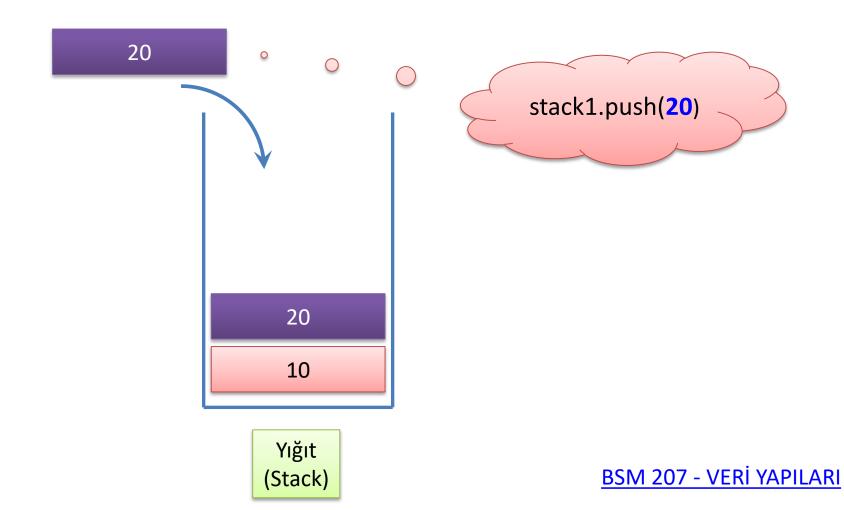
stack sınıfından tanımlanmış stack1 isimli bir yığıt olsun. Başlangıçta yığıt boş.

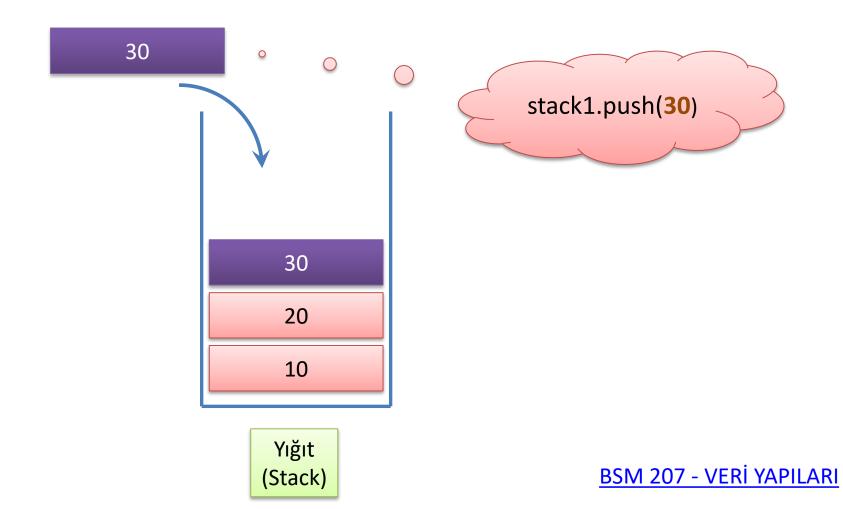
• Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

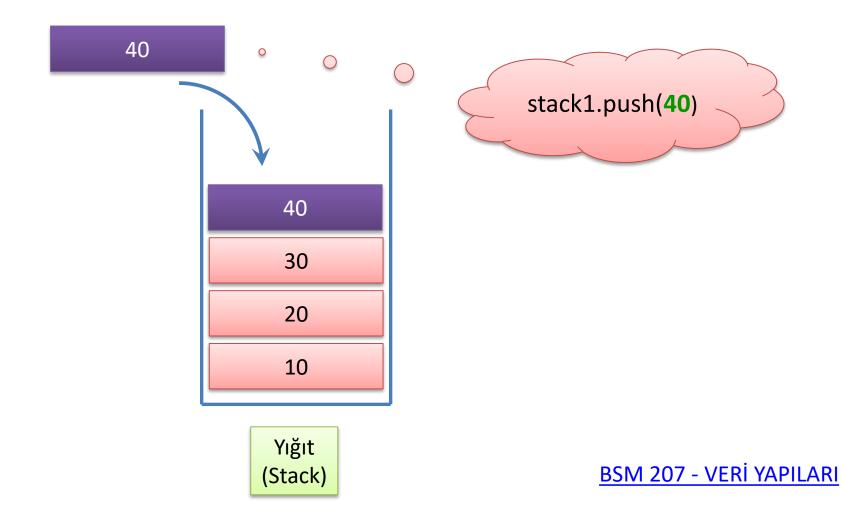
• Push ile yığıta yeni bir eleman ekliyoruz.

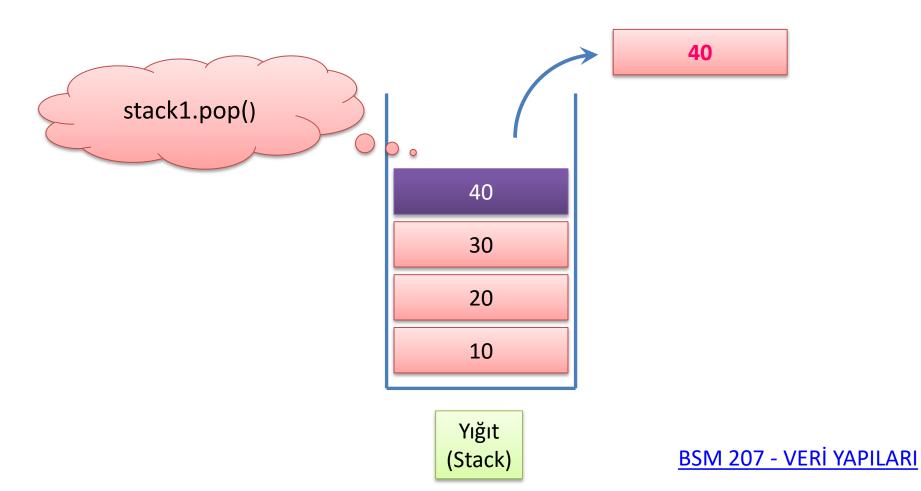

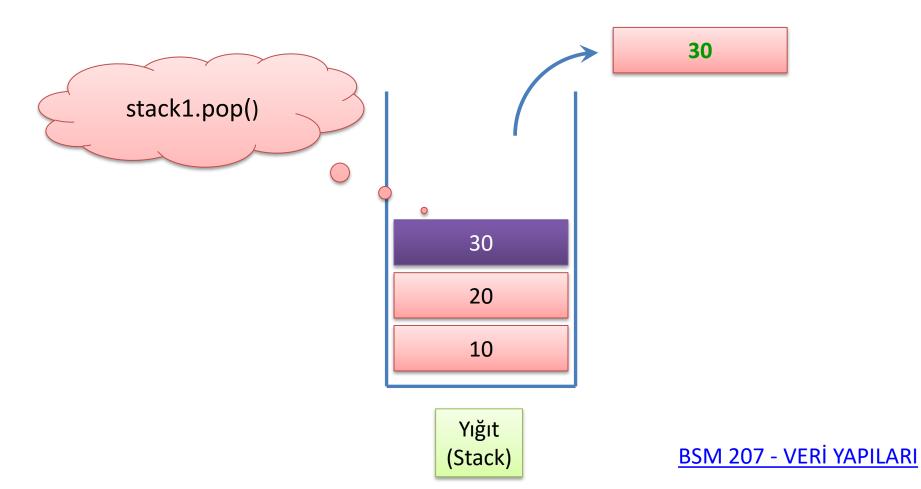
• Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

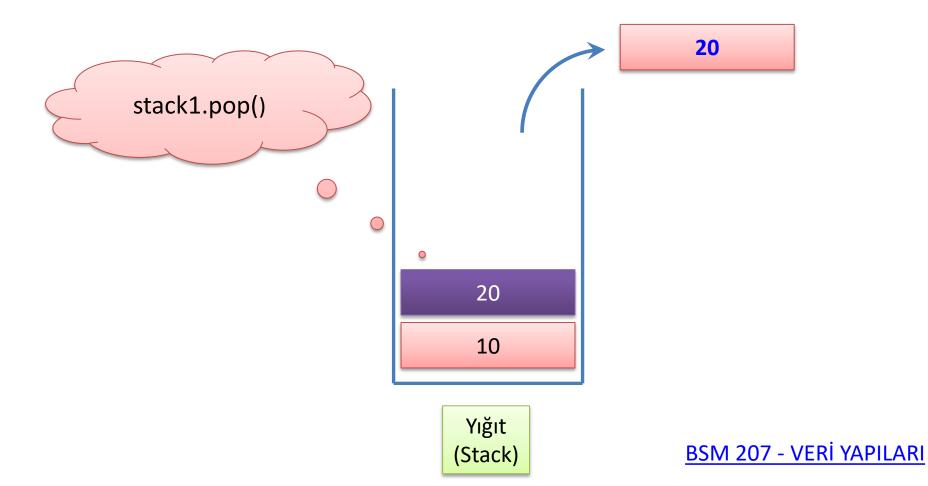

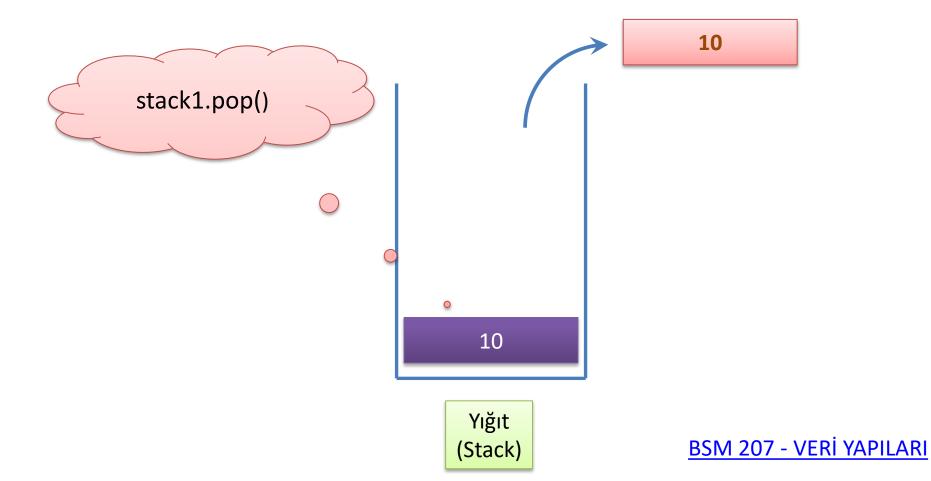
• Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

Yığıt üzerinde tanımlı temel işlemler

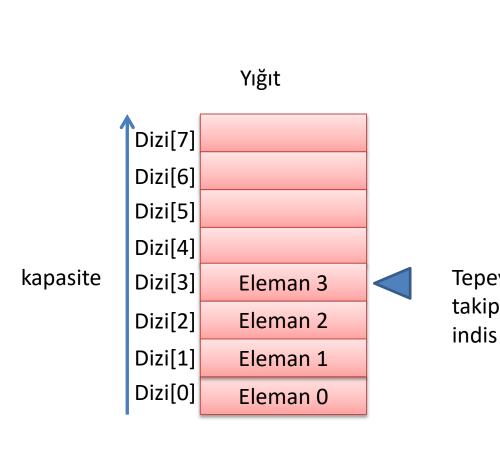
• push : veriyi yığıtın üstüne gönder

pop : yığıtın üstündeki veriyi çıkart

top,peek: en üstteki veriyi oku

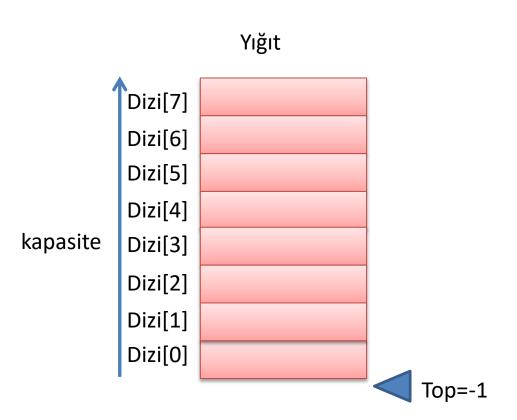
• isEmpty : yığıt boş mu?

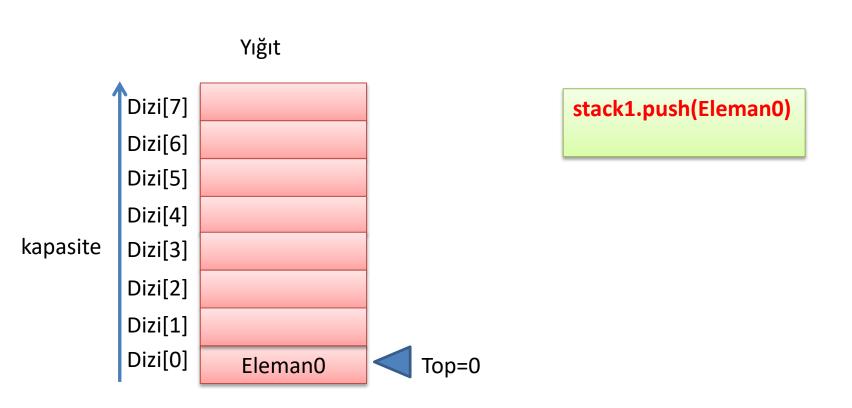
clear : yığıtı boşalt

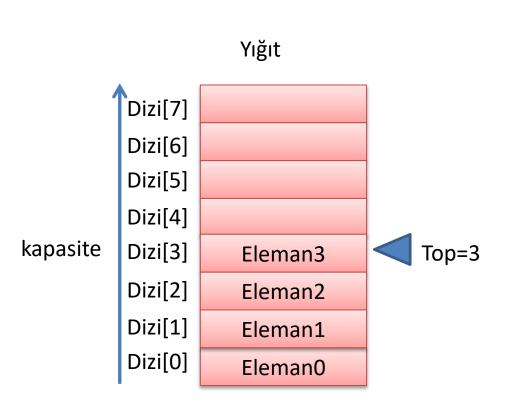

Tepeyi takip eden

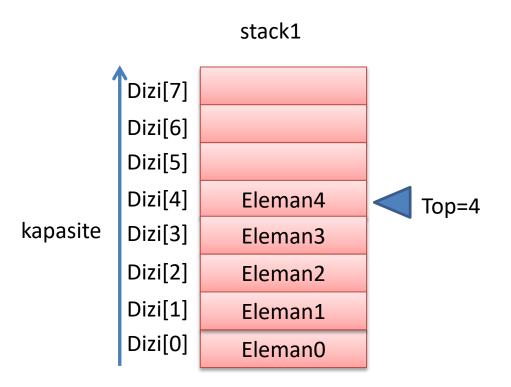
- Dizi ile gerçekleştirmede stack elemaları dizi üzerinde tutulur.
- Bir tam sayı
   değişken yığıtın
   tepesindeki
   elemanın adresini
   takip etmek için
   kulanılır.

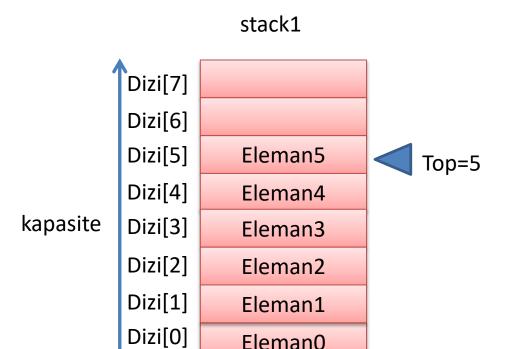

stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.push(Eleman3)

stack1.push(Eleman0) stack1.push(Eleman1) stack1.push(Eleman2) stack1.push(Eleman3) stack1.push(Eleman4)

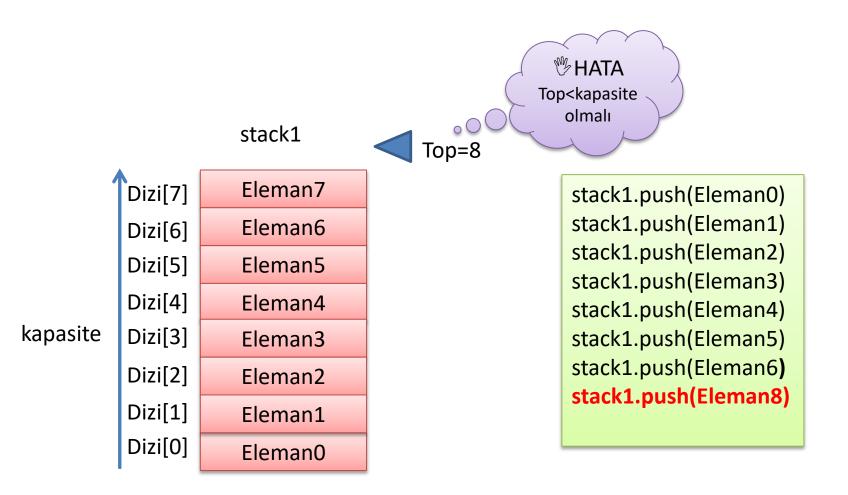

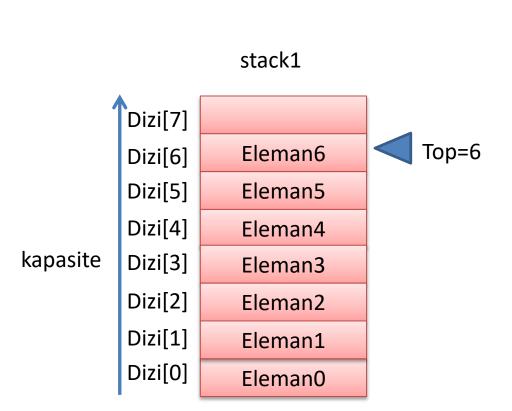
stack1.push(Eleman0) stack1.push(Eleman1) stack1.push(Eleman2) stack1.push(Eleman3) stack1.push(Eleman4) stack1.push(Eleman5)

stack1

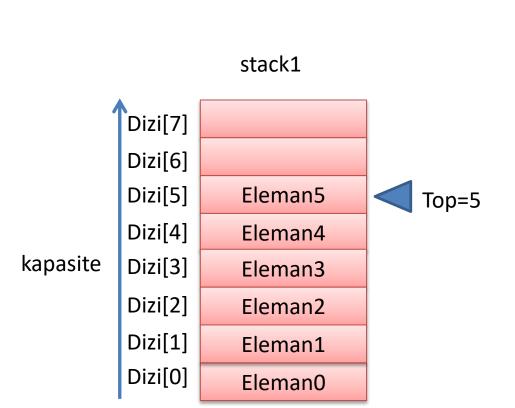
	Dizi[7]	Eleman7	Top=7
kapasite	Dizi[6]	Eleman6	
	Dizi[5]	Eleman5	
	Dizi[4]	Eleman4	
	Dizi[3]	Eleman3	
	Dizi[2]	Eleman2	
	Dizi[1]	Eleman1	
	Dizi[0]	Eleman0	

stack1.push(Eleman0) stack1.push(Eleman1) stack1.push(Eleman2) stack1.push(Eleman3) stack1.push(Eleman4) stack1.push(Eleman5) stack1.push(Eleman6) stack1.push(Eleman7)

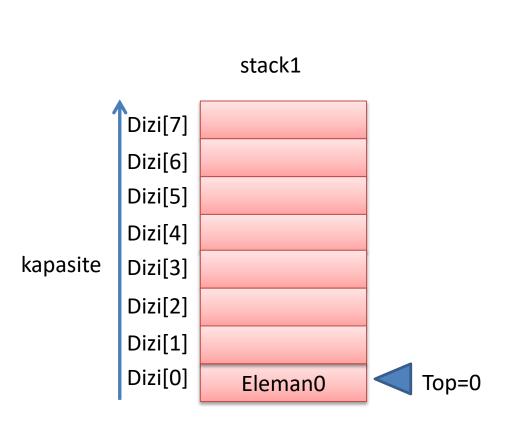

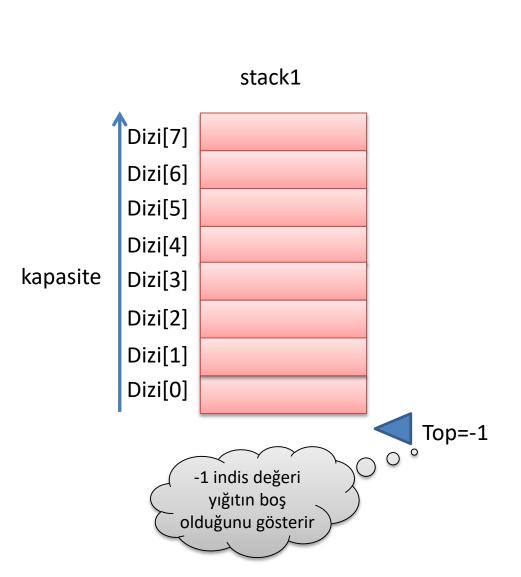
stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.push(Eleman7)

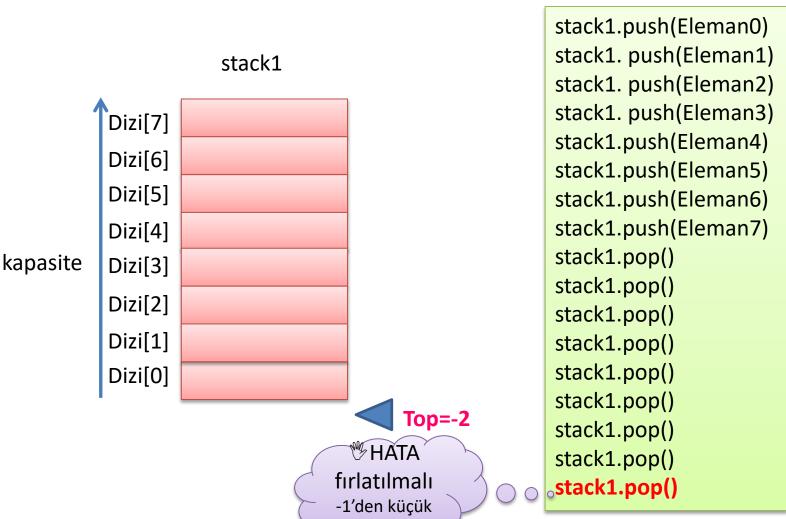
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
```


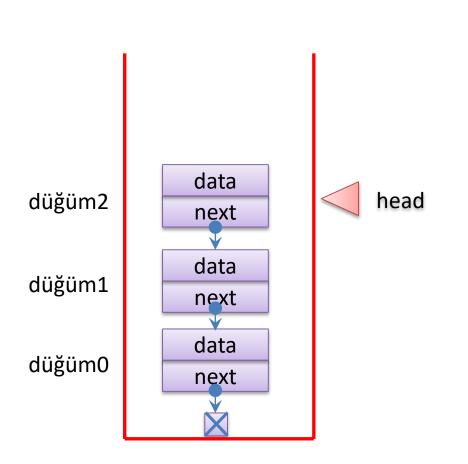
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
```


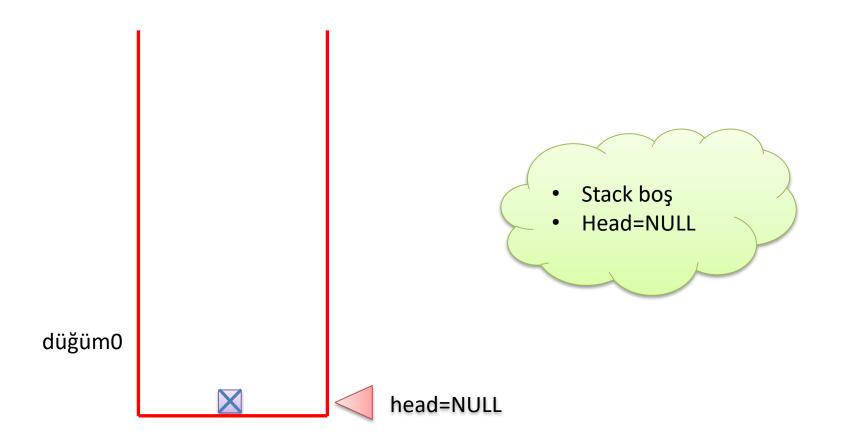
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
```

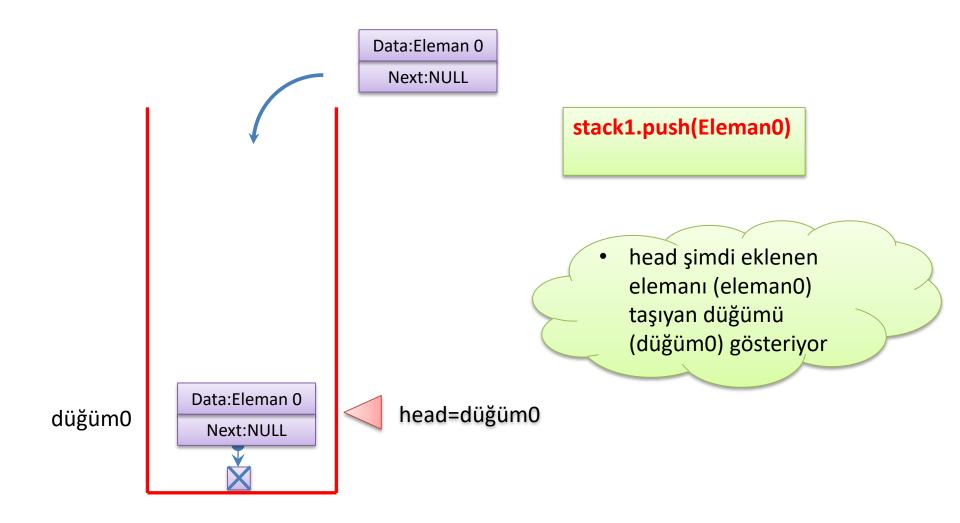

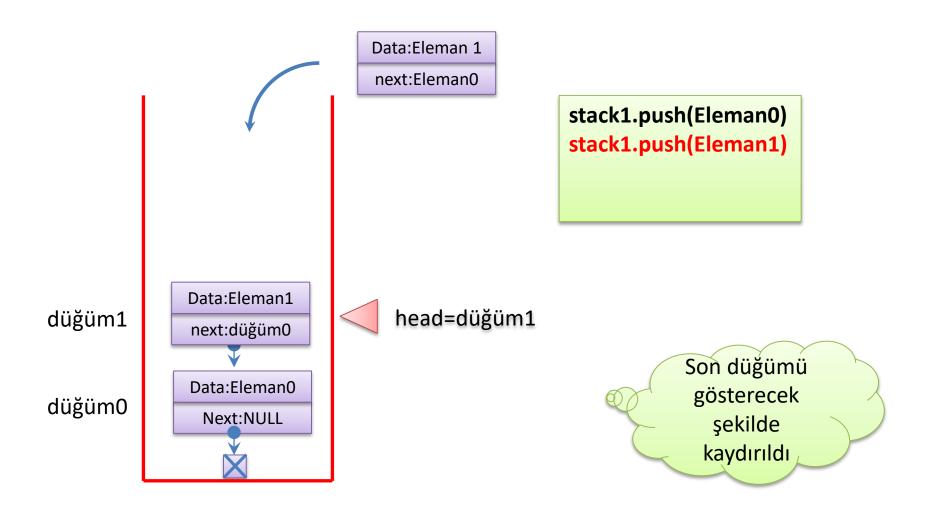
olamaz

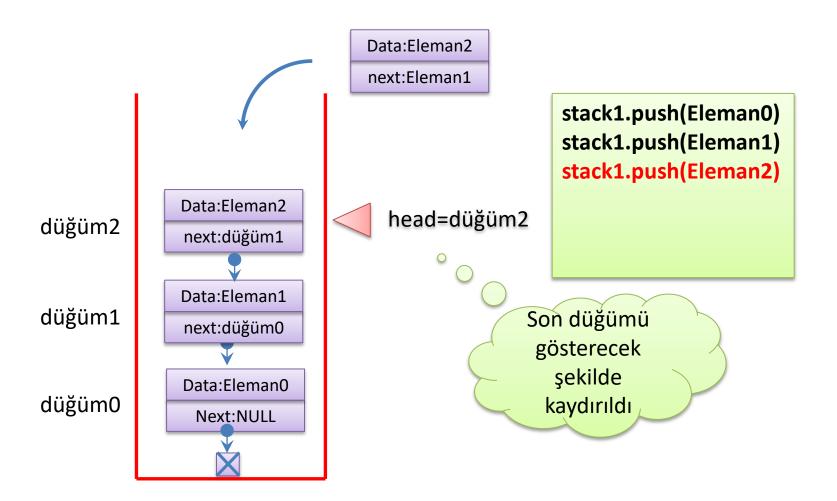

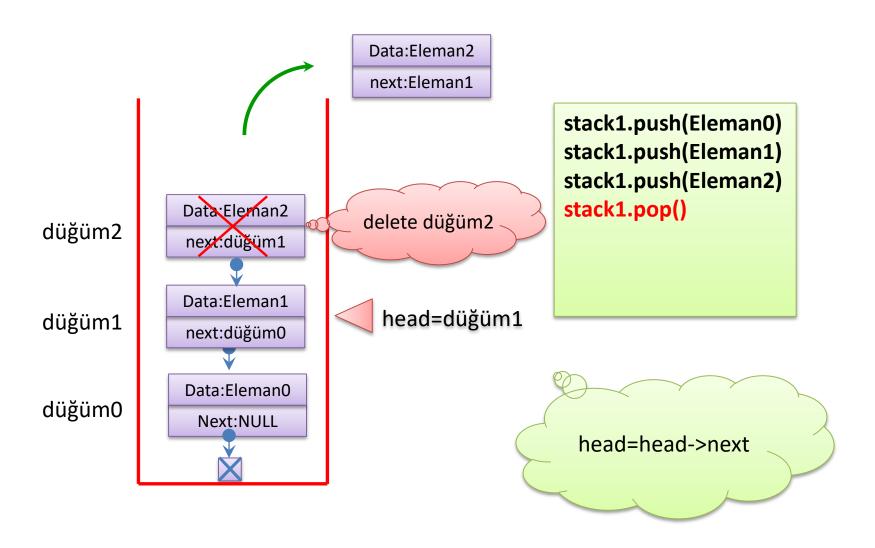
- Bağlı listeyi oluşturan düğümler, yığıt veri yapısını oluşturmak için kullanılabilir.
- Yığıta eleman itmek bir bağlı listenin başına eleman eklemek gibi düşünülebilir. (push_front(eleman))
- Yığıttan eleman silmek ise yine bağlı listenin ilk elemanını silmek gibidir. (pop_front())
- Liste başı (head) yığıtın tepesini gösterir.

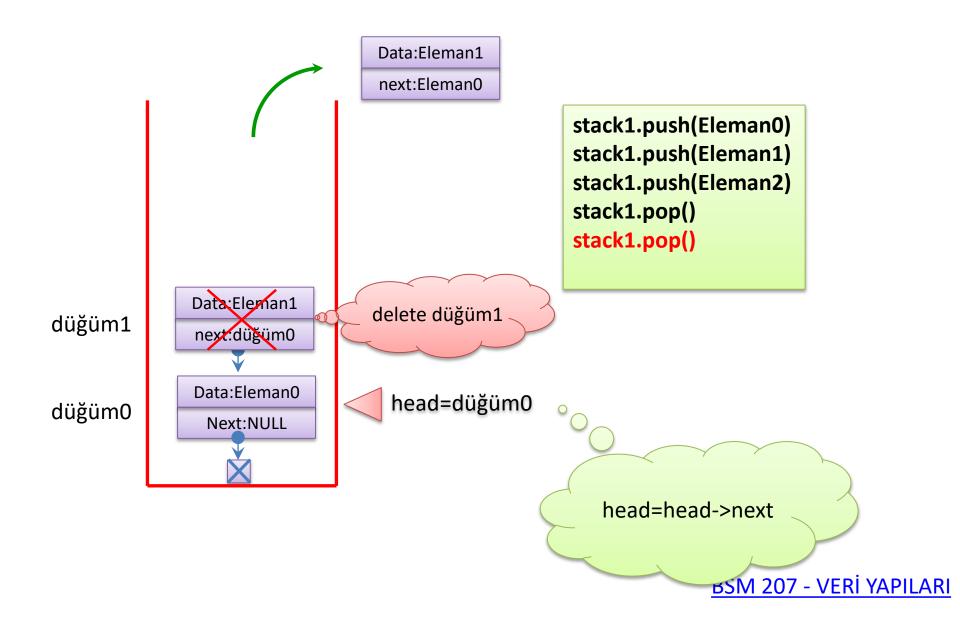

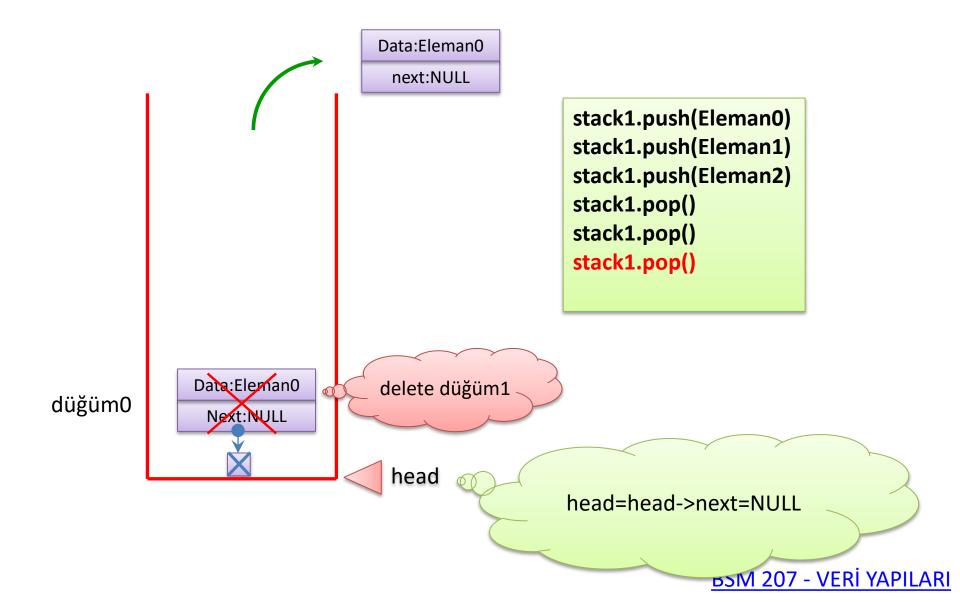

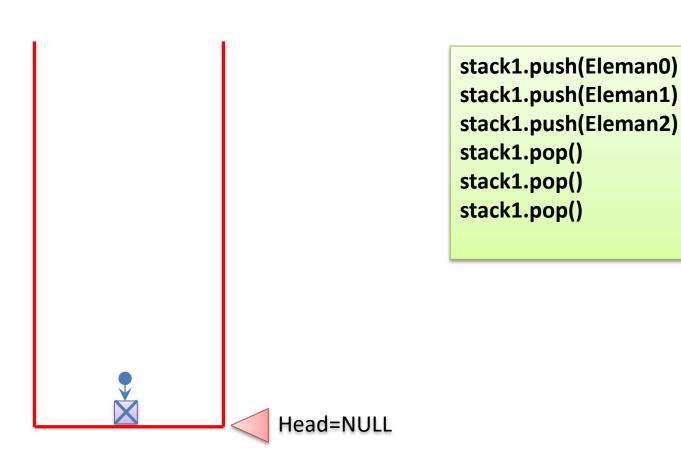

Infix, Prefix, Postfix

- Parantezler
- 5+6*7 ifadesinin hesaplanması
- Önce toplama:

$$(5+6)*7 = 11*7 = 77$$

Önce çarpma:

 Parantezlerin kullanımı infix notasyonunda önemlidir.

Stack uygulaması: Infix, Prefix, Postfix

- Infix notasyonunda
- A ve B yi toplamak için

A ve B'yi çarpmak için

 Operatörler (*,+,-,/) operandların (A,B) arasına gelir

- Prefix notasyonunda
- iki operand arasındaki operatör önce belirtilir.
- A ve B yi toplamak için, topla A B
  - + A B
- A ve B'yi çarpmak için, çarp A B
  - * A B

- Postfix notasyonunda
- iki operand arasındaki operatör sonra belirtilir.
- A ve B yi toplamak için, A B topla

$$AB +$$

A ve B'yi çarpmak için, A B çarp

Prefix notasyonu

•
$$+5*6.7 =$$
 $=+5.42$
 $=47$
• $*+5.6.7 =$
 $=*11.7$
 $=77$

 Parantez kullanmadan işlem önceliği tanımlanabilir

Postfix notasyonu

 Parantez kullanmadan işlem önceliği tanımlanabilir

Postfix dönüşümünün değerlendirilmesi

- Genelde bir compiler bir infix ifadeyi hesaplayacağı zaman önce postfix formuna dönüştürür.
- Böylece ortaya çıkabilecek olan belirsizlikler ortadan kaldırılır.

•
$$5*6+7*8 \rightarrow 56*78*+$$

Algoritma- Infix'den postfix'e dönüşüm

- 1.Create an empty stack
- 2. Convert the input infix string to a list
- 3.Scan the token list from left to right.
  - •If the token is an operand, append it to the end of the output list.
  - •If the token is a left parenthesis, push it on the stack
  - •If the token is a right parenthesis, pop the stack
  - •If the token is an operator, *, /, +, or -, push it on the stack. However, first remove any operators already on the stack that have *higher or equal precedence* (sadece yüksek de olabilir) and append them to the output list.
  - •When the input expression has been completely processed, check the stack

http://interactivepython.org/runestone/static/pythonds/BasicDS/InfixPrefixandPostfixExpressions.html

Algorithm InfixToPostFix (I)

Transform an infix expression I to a postfix expression P

```
create an empty stack S;
P \leftarrow \text{empty expression};
index \leftarrow 1;
while we have not reached the end of I do
  ch \leftarrow I[index]; \{ store in ch the next character in I \}
  if ch is an operand then
    append ch to the end of P;
  else if ch is a '(' then
    push ch onto S;
  else if ch is a ')' then
    repeat
       pop operators from S and append them to P;
    until a '(' is popped;
  else \{ch \text{ is an operator}\}\
    while S is not empty and top of S is not '(' and top of S is not a lower precedence operator do
       pop operators from S and append them to P;
    end while
    push ch onto S;
  end if
  index \leftarrow index + 1:
end while
```

Operator öncelikleri

operator precedence (and associativity) is

- -lowest: +, -
- (left to right, e.g., 1-2-3 = (1-2)-3)
- -middle: *, / (left to right, e.g., 1/2/3 = (1/2)/3)
- - highest: ^ (right to left, e.g., 1^2^3 = 1^(2^3))

- Çıkış:
- Stack:

- Çıkış:
- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (

- Çıkış: 10
- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (

- Çıkış: 10
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+

- Çıkış: 10 5
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+

- Çıkış: 10 5
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

- Çıkış: 10 5 3
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

• $(10+5*3-16/2^3)*(5+7)$

- Çıkış: 10 5 3
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 *
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

• $(10+5*3-16/2^3)*(5+7)$

- Çıkış: 10 5 3 *
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

- Çıkış: 10 5 3 * 16
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -

- Çıkış: 10 5 3 * 16
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ /
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / -
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack: (+

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + Sağ parantez okunduğu zaman, sol parantez yığıttan silinene kadar aradaki operatörler çıkışa yazdırılır.
- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack: (

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack:
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack: *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 +
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

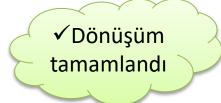

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 +
- Stack: *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(
- Stack: *

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 + *
- Stack:
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(
- Stack: *
- Stack:

Örnek:

Infix: A * (B + C * D) + E

Postfix: ABCD*+*E+

	current symbol	operator stack	postfix string
1	Α		A
2	*	*	A
3	(	* (	Α
4	В	* (	АВ
5	+	* (+	АВ
6	С	* (+	АВС
7	*	* (+ *	АВС
8	D	* (+ *	ABCD
9	)	*	A B C D * +
10	+	+	A B C D * + *
11	E	+	A B C D * + * E
12			A B C D * + * E +

BSM 207 - VERİ YAPILARI

Örnekler

- Infix:(5+4-6)*(8+10)/((1+5)*(5-2))
- Postfix: 5 4 6 + 8 10 + 1 5 + 5 2 * / *
- Infix: 5-16/(4*2^2)
- Postfix: 5 16 4 2 2 ^ * / -
- Infix: 5-16/4*2^2
- Postfix: 5 16 4 / 2 2 ^ * -
- Infix: (5-16)/4*2^2
- Postfix: 5 16-4 / 2 2 ^ *

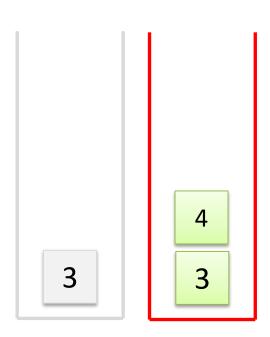
• Örnek: 34+56*92-+*

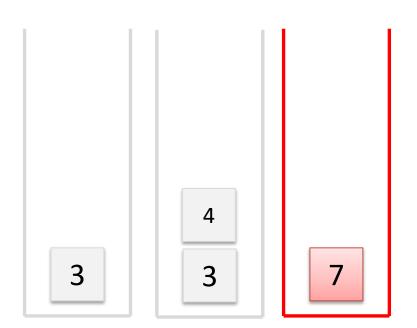

Elemanlar yığıta itilirken, ifade içerisinde bir operatöre sıra geldiği zaman yığıt içerisindeki son iki ifade üzerinde işlem gerçekleştirilir. Son iki eleman çıkartılır ve ve sonuç tekrar yığıta yazılır.

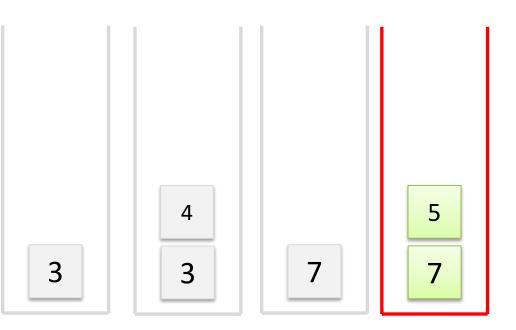

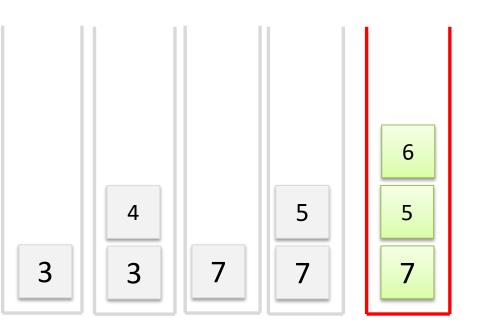

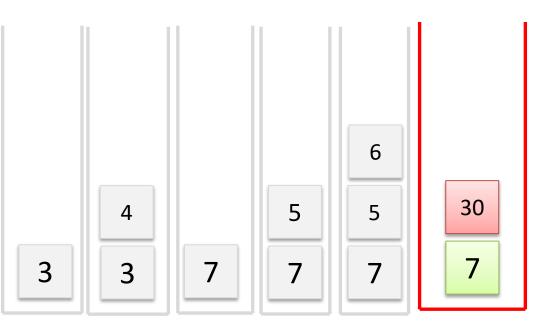

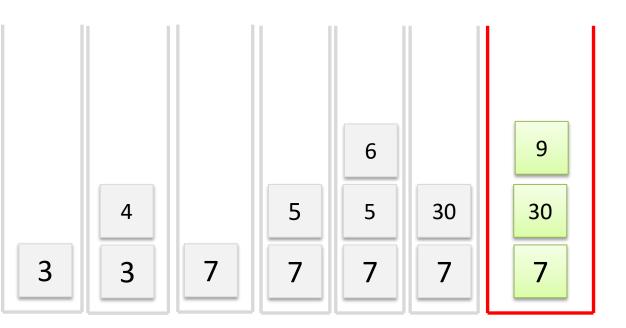

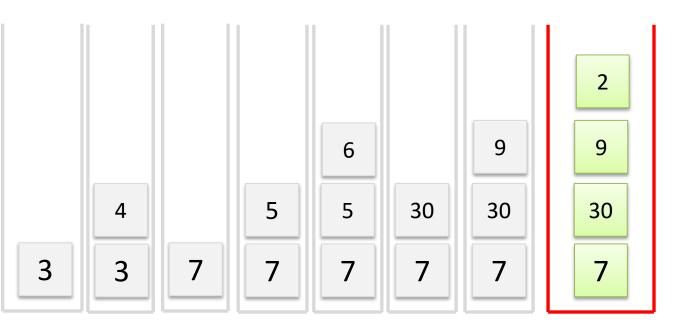

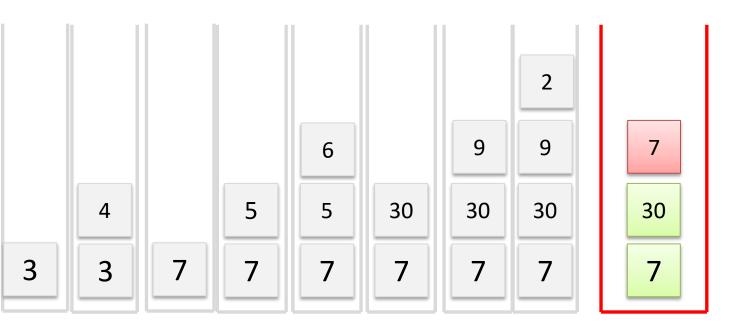

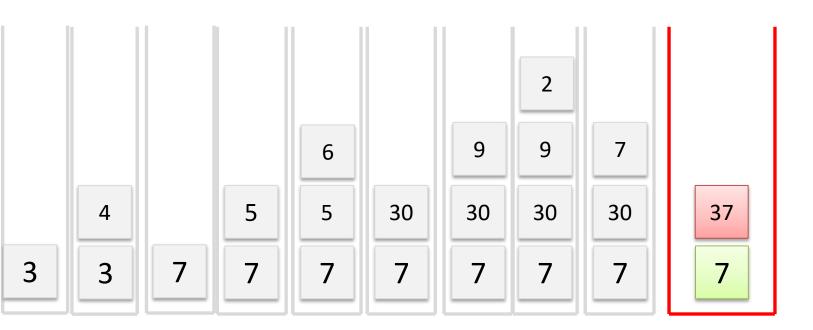

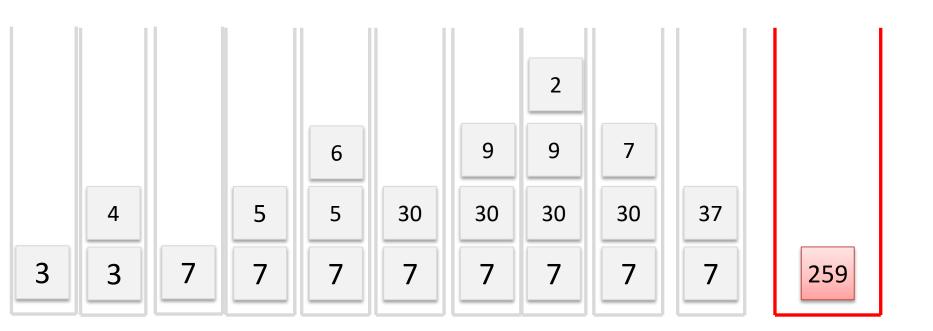

Algoritma- Bir postfix ifadenin hesaplanması

 Suppose P is an arithmetic expression in postfix notation. We will evaluate it using a stack to hold the operands.

```
Start with an empty stack. We scan P from left to right.

While (we have not reached the end of P)

If an operand is found

push it onto the stack

End-If

If an operator is found

Pop the stack and call the value A

Pop the stack and call the value B

Evaluate B op A using the operator just found.

Push the resulting value onto the stack

End-If

End-While

Pop the stack (this is the final value)
```

- Notes:
- At the end, there should be only one element left on the stack.
- This assumes the postfix expression is valid.
- http://faculty.cs.niu.edu/~hutchins/csci241/eval.htm

C++'de Stack ADT

9

Example

```
1 // stack::push/pop
 2 #include <iostream>
                       // std::cout
 3 #include <stack>
                           // std::stack
 5 int main ()
 6
    std::stack<int> mystack;
    for (int i=0; i<5; ++i) mystack.push(i);
10
    std::cout << "Popping out elements...";</pre>
12
    while (!mystack.empty())
13
14
       std::cout << ' ' << mystack.top();
15
       mystack.pop();
16
17
    std::cout << '\n';
18
19
    return 0:
20 ]
```

Java ve C#'da stack

iava.util

Class Stack<E>

```
java.lang.Object
       iava.util.AbstractCollection<E>
          java.util.AbstractList<E>
             java.util.Vector<E>
                 java.util.Stack<E>
import java.util.Stack;
public class Program {
    public static void main(String[] args) {
         Stack<String> stack = new Stack<>();
         stack.push("fly");
         stack.push("worm");
         stack.push("butterfly");
         // Peek at the top of the stack.
         String peekResult = stack.peek();
         System.out.println(peekResult);
         // Pop the stack and display the result.
         String popResult = stack.pop();
         System.out.println(popResult);
         // Pop again.
         popResult = stack.pop();
         System.out.println(popResult);
```

Output

butterfly butterfly worm

http://www.dotnetperls.com/stack-java

Namespace: System.Collections
Assembly: mscorlib (in mscorlib.dll)

Inheritance Hierarchy

```
using System;
using System.Collections;
public class SamplesStack {
  public static void Main() {
      // Creates and initializes a new Stack.
     Stack myStack = new Stack();
     myStack.Push("Hello");
     myStack.Push("World");
     myStack.Push("!");
     // Displays the properties and values of the Stack.
     Console.WriteLine( "myStack" );
     Console.WriteLine( "\tCount:
                                     {0}", myStack.Count );
     Console.Write( "\tValues:" );
      PrintValues( myStack );
  public static void PrintValues( IEnumerable myCollection ) {
      foreach ( Object obj in myCollection )
        Console.Write( " {0}", obj );
     Console.WriteLine();
```

https://msdn.microsoft.com/en-us/library/system.collections.starktv=12.14315

Uygulama

```
int main(int argc, char** argv) {
    stack<int> stack1;
    for (int i=1;i<=5;i++) {</pre>
        stack1.push(i*10);
    //stack1'i stack'ye gönder
    stack<int> stack2;
    while (!stack1.empty()) {
        stack2.push(stack1.top());
        stack1.pop();
    cout<<"Stack içeriği"<<endl;</pre>
    while (!stack2.empty()){
        cout<<"stack1.top()="<<stack2.top()<<end1;
        stack2.pop();
```